

מכון "הלכות שבת החדשי" – ללימוד כל אר"ה "הלכות שבת" – במעגל החודש
שעל ידי "מפעל עולמי ללימוד שולחן ערוך הלכות שבת"
אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים

עמ"י

עש"ו

רבינו יוסף קארו זיע"א
בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
נפטר בעיר צפת תרמ"א
י"ד ניסן שנת ת"א ש"ק לבי"ד
הבן הנערץ מבי"ד
(שם אביו ר' אפרים ז"ל)

רבינו משה איסרליש זיע"א
בעל מחבר ספר "רמב"א"
נפטר בעיר קרקע י"ד
י"ד ניסן שנת ת"א ש"ק לבי"ד
הבן הנערץ מבי"ד
(שם אביו ר' ישראל ז"ל)

רבינו משה איסרליש

רבינו משה איסרליש זיע"א
בעל מחבר ספר "רמב"א"
נפטר בעיר קרקע י"ד
י"ד ניסן שנת ת"א ש"ק לבי"ד
הבן הנערץ מבי"ד
(שם אביו ר' ישראל ז"ל)

אמר רחב"א אמר רבי יוחנן כל החשמו שבת נהלכתו
אפילו עובד עבודה זרה נדוד אנוש חוחלין לו
הלכות שבת החדשי
לימוד שולחן ערוך הלכות שבת
לכל החודש – שני עמודים ליום
אמר רב יהודה אמר רב אלמלי שחור ישראל
שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון

קודם הלימוד יאמר: הנינו רוצה ללמוד. כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ישראל. ולידי ידעית התורה.
נבחינו עושה לשם ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדנ"י מתנחלים יאהרונה"י
על ידי הנעלים ברחילו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

טו לחודש

המשך סימן ש – במה בהמה יוצאת בשבת

ה. בעלי השיר כגון כלבים של ציידים
והיות קטנות שיש להם כמין אצעה
סביב צוארן וטבעת קבועה בה ומכניסין
בה רצועה ומושכין אותם בה מותר
שיצאו בשיר הכרוך על צוארן ויכולים
למשכם בהם:

ו. אילים יוצאים לבוכים והוא עור
שקושרים להם תחת זכרותם שלא יעלו
על הנקבות והרחלות יוצאות שחוזות
והוא שקושרין אליהן כלפי מעלה כדי
שיעלו עליהן הזכרים ויוצאות כבונות
והוא שקושרים בגד סביבן לשמור הצמר
שיהיה נקי והעזים צרורות והוא
שקושרים ראשי דדיהן ודוקא
כשקושרים אותם כדי שיצטמקו דדיהן
ולא יחלבו דאז מהדק שפיר אבל אם
קשר כדי לשמור חלבן שלא יפול לארץ
אסור דלא מהדק שפיר וחיישינן דלמא
נפל ואתי לאתויי:

ז. חמור יוצא במרדעת (פירוש כמין אוכף
קטן שמניחין על החמור כל היום כולו כדי
שיתחמם) והוא שתהא קשורה לו מערב
שבת ושאר כל הבהמות אסורות ולא יצא
באוכף אף על פי שקשור לו מערב
שבת:

ח. מותר ליתן מרדעת על החמור מפני
הצנה ובלבד שלא יקשרנו בו מפני
שכשקושר צריך ליקרב אליו ונמצא
משתמש בבעלי חיים אבל על הסוס כיון
דלית ליה צער צנה אסור ליתן עליו
מרדעת כלל ולהסיר מרדעת בשבת בין
מן החמור ובין מן הסוס אסור כיון דלית
ליה צער אם לא יסירנה ואוכף אסור בין
ליטול בין להניח בין לחמור בין לסוס:

ט. אוכף שעל גבי החמור שבא מן הדרך
ונתיגע וצריך להסירו לצננו לא יטלנו
בידו אלא מתיר החבל מתחתיו ומוליכו
ומביאו בחצר והוא נופל מאליו:

י. אין תולין לחמור טרסקל (פירוש כלי של
ערכה קלופה ומכוסה בעור) בצוארו ליתן
מאכל בתוכו שיאכל משם אבל עגלים
וסייחים שצוארן קטן ומצטערים לאכול
על גבי קרקע שרי בחצר אבל אין
יוצאים בו:

יא. לא יצא הסוס בזנב שועל שתולין בין
עיניו שלא תשלוט בו עין הרע ולא
בהורית שעושים לו לנוי ולא עזים בכיס
שבדיהם שקושרים אותם שלא יסרטו
דדיהם בקוצים ולא פרה בחסום שבפיה
שחוסמים פיה שלא תרעה בשדות
אחרים ולא כל בהמה בסנדל שנועלים
ברגליה שלא תנגף אבל יוצאה באגד
שעל גבי מכה ובקשקשים שעל גבי
השבר והם לוחות שקושרים להם סביב
העצם הנשבר בהן ובשליא שיצאה
מקצתה ותלויה בה ופוקק זוג שבצוארה
ומטייל בה בחצר אבל לא תצא בו
לרשות הרבים אף על פי שהוא פקוק בין
אם הוא בצוארה בין אם הוא בכסותה:

יב. לא תצא בחותם בין שהוא בצוארה בין
שהוא בכסותה:

יג. אין הגמל יוצא במטולטלת והוא כמין
כר קטן שנותנים תחת זנבו אפילו היא
קשורה לו בזנבו אלא אם כן היתה
קשורה בזנבו ובחטוטרותו או בשליתה:

יד. לא תצא שום בהמה לא עקוד ולא רגול
פירוש עקוד שקושר ידה אחת עם רגלה
ורגול היינו שקושר אחת מרגליה כלפי
מעלה שלא תלך אלא על ג' רגלים:

טו. לא יקשור גמלים זה אחר זה והוא תופס
באפסר הראשון וכולם נמשכים על ידו
אבל אם תופס כמה אפסרי גמלים בידו
מותר ויש מי שאוסר גם בזה ולא התיר
אלא להוציא בהמה אחת לבדה והוא
מושכה בחבל:

טז. המוציא בהמה והוא מושכה באפסר
צריך לזוהר שלא יצא ראש החבל מתחת
ידו טפח למטה דדמי כמו שנושאה בידו
ולא מתחזיא מאפסר הבהמה וגם לא
יניח הרבה מן החבל בין ידו לבהמה כדי
שלא יכביד עד שלא יגיע בטפח הסמוך
לארץ ואם הוא ארוך יכרוך אותו סביב
צוארה:

יז. אין חמור יוצא במרדעת בזמן שאינה
קשורה לו מערב שבת ולא בזוג ואף על
פי שהוא פקוק ולא בסולם שבצוארו והן
לוחות שקושרים סביב צוארו שלא יחכך
מכתו ולא ברצועה שברגלו והוא כמין
טבעת עבה שעושים מקש וקושרים
ברגלי הבהמה שפסיעותיה קצרות ומכה
רגליה זו בזו ועושים לה זה להגין שלא
תכה זו בזו ואין התרנגולים יוצאים
בחוטם שקושרים ברגליהם לסימן ולא
ברצועה שקושרים ברגליהם כדי שלא
ישברו הכלים ואין האילים יוצאים
בעגלה שתחת אליותיהם שעושים להם
כן כדי שלא תהא האליה נגררת בארץ
ואין העזים יוצאות בעץ ידוע שנותנים
בחוטמיהם כדי שיתעטשו ויפלו תולעים
שבראשיהם ולא העגל בעול קטן
שנותנים על צוארה ולא בזמם שמניחים
בחוטמו של עגל כדי שלא יינק ולא פרה
בעור שנותנים על דדיה שלא יינקו
השרצים ולא ברצועה שבין קרניה בין
אם היא לשימור בין אם היא לנוי ולא
תצא פרה או שור בחבל שבצוארה לפי

הנה מובא פאן ספר שולחן ערוך הלכות שבת מחוץ ק"ל החודש. שני עמודים ליום. פה יגמור כל הלכות שבת
מדי חודש בחדשו. ויזכה שימחלו לו כל עוונותיו. נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. ובשמחות. וק"ל
החברים וידידים. לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הלכות" בכל יום. שהוא "תורה לשמה!"
וכל המזכה את הרבים ט"ו לחודש – עמוד א זוכה לבנים צדיקים!

שאינה צריכה שמירה אבל עגלים מותרים לפי שהם מורדים בקל. הגה: הבהמה יוצאה בקמיע מומחה לבהמה אבל לא בשאינה מומחה אף על פי שהיא מומחה לאדם (בית יוסף ורבינו ירוחם חלק י' ורמב"ם פרק כ"ב):

יח. אין רוכבין על גבי בהמה ולא נתלים עליה ואפילו בצדה אסור להשתמש אבל צדי צדדין כגון שדבר אחד מונח על צדה והוא משתמש בו מותר ואם עלה עליה אפילו כמזיד ירד משום צער בעלי חיים ומטעם זה פורקין משאוי שעליה כיצד עושה מכניס ראשו תחת המשאוי ומסלקו לצד אחר והוא נופל מאליו. הגה: ואסור לישוב על קרון שהאינו יהודי מנהיגו בשבת משום שששתמש בבהמה גם שלא יחתוך זמורה (תוספות והרא"ש ריש פרק מי שהוציאוו ומרדכי פרק קמא דשבת והגהות עירובין ובית יוסף בשם סמ"ג):

יט. בהמה שנפלה לאמת המים אם המים עמוקים ומפני כך אינו יכול לפרנסם במקומם מביא כרים וכסתות ונותן תחתיה משום צער בעלי חיים אף על פי שמבטל כלי מהיכנו: דין קירוד בהמה בשבת כמו ביום טוב (מרדכי פרק ב' דביצה) (ועיין לקמן סימן תק"ג סעיף ב'):

כ. מותר לומר לאינו יהודי לחלוב בהמתו בשבת משום צער בעלי חיים שהחלב מצערה והחלב אסור בו ביום ויש אומרים שצריך לקנותו מן האיני יהודי בדבר מועט שלא יהא נראה כחולב לצורך ישראל:

כא. גבינות שעושות השפחות מעצמן מחלב של ישראל מותר כיון שאינו אומר להן שיעשו:

כב. מי שיש לו נער אינו יהודי ורוכב על הבהמה בשבת כשמוליכה להשקותה אינו צריך למונעו שהחי נושא את עצמו אבל צריך למונעו שלא יתן עליה בגדיו ולא שום דבר:

כג. מותר למסור סוס או פרד או חמור לרועה אינו יהודי ואף על פי שהאינו יהודי משתמש בהם כשבת אין בכך כלום כיון דשלא מדעת ישראל הוא עושה ואינו ממתין לשכירות ממנו ואם רואהו משתמש בה בשבת מוחה בידו). הגה: וכל שכן דאין לחוש שהרועה יוציא אותם חוץ לתחום דהא תחומין דרבנן (הגהות מרדכי דקדושין):

סימן שו – באיזה חפצים מותר לדבר בשבת, ובו י"ד סעיפים

א. ממצוא חפצך חפצך אסורים אפילו בדבר שאינו עושה שום מלאכה כגון שמעיינן נכסיו לראות מה צריך למחר או לילך לפתח המדינה כדי שימהר לצאת בלילה למרחץ וכן אין מחשיכים על התחום לשכור פועלים. הגה: והוא הדין דאסור לטייל למצוא סוס או ספינה או קרון לצאת בו (מרדכי סוף פרק מי שהחשיך). אבל מחשיך על התחום להביא בהמתו ויש אומרים שאם אין הבהמה יכולה לילך ברגלים כגון שהוא טלה קטן אינו רשאי להחשיך דאינו רשאי להביא דאסור לטלטל בעלי חיים שהם מוקצים:

ב. היתה בהמתו עומדת חוץ לתחום יכול לקרות לה כדי שתבוא:

ג. מחשיכין על התחום לעשות צרכי כלה או צרכי מת להביא לו ארון ותכריכין ויכול לומר לחבירו שיחשיך כדי שיביא לו ויכול לומר לו לך למקום פלוני למחר ואם לא מצאת במקום פלוני לך למקום פלוני לא מצאת במנה קח במאתים ובלבד שלא יזכיר לו סכום מקח כלומר שלא יאמר לו סך ידוע שלא להוסיף עליו וכן אם לקח ממנו בשמונה לא יאמר תן לי עוד בשנים ואהיה חייב לך עשרה. הגה: ואם אי אפשר לו אלא אם כן יזכיר לו סכום מקח מותר בכל ענין דהא צרכי מצוה הוא (הגהות מרדכי פרק ה') ויש אוסרים בכל ענין וכן עיקר (בית יוסף בשם הר"ן

ומרדכי פרק כירה והגהות מיימוני פרק א' ופרק כ"ז):

ד. השוכר את הפועל לשמור זרעים או דבר אחר אינו נותן לו שכר שבת לפיכך אין אחריות שבת עליו היה שכיר שבת שכיר חודש שכיר שנה שכיר שבוע נותן לו שכר שבת לפיכך אחריות שבת עליו ולא יאמר תן לי של שבת אלא אומר תן לי שכר השבוע או החודש (ואם שכרו לחודש והתנה לשלם לו כל יום כך וכך מקרי שכיר יום) (ר"ן סוף פרק אף על פי), או יאמר לו תן לי שכר עשרה ימים:

ה. אסור לשכור חזנים להתפלל בשבת ויש מי שמתיר. הגה: ואם שכרו לשנה או לחודש לכולי עלמא שרי (דברי עצמו):

ו. חפצי שמים מותר לדבר בהם כגון חשבונות של מצוה ולפסוק צדקה ולפקח על עסקי רבים ולשדך התינוק ליארס וללמדו ספר או אומנות ודוקא לדבר אם רוצה להשתכר אבל לשכור ולהזכיר לו סכום מעות אסור. הגה: יש אומרים דבמקום שנוהגין ליתן לקורא בתורה מי שברך ונודר לצדקה או לחזן דאסור בשבת לפסוק כמה יתן (אור זרוע) והמנהג להקל דהא מותר לפסוק צדקה:

ז. מותר למדוד בשבת מדידה של מצוה כגון למדוד אם יש במקוה מ' סאה ולמדוד אזור מי מי שהוא חולה וללחוש עליו כמו שנוהגים הנשים מותר דהוי מדידה של מצוה:

ח. הרהור בעסקיו מותר ומכל מקום משום עונג שבת מצוה שלא יחשוב בהם כלל ויהא בעיניו כאלו כל מלאכתו עשויה:

ט. אסור לומר לאינו יהודי שילך חוץ לתחום בשבת אחר קרובי המת שיבואו להספידו אבל חולה דתקיף ליה עלמא ואמר שישלחו בעד קרוביו ודאי שרי:

י. להחליף משכון לאינו יהודי בשבת מותר אם הוא מלבוש ויוציאנו האיני יהודי דרך מלבושו (ועיין לקמן סימן שכ"ה):

כי בלי תורה אי אפשר בתשובה, כי תורה היא המעוררת לתשובה, היא המלמדת לאדם דעת, ולא תורה של פלפול, רק עיקר תורה ללמוד שו"ע לדעת דרכי ה'. או לנו, מי שאינו בקי בהלכות שבת לדעת פרטיה, איך יוכל להתפאר שקיים מצות שבת, ואין דרוש שאין אני מזהיר בכם בדבר זה, ובדרוש הקדום בררתי לכם כמה דברים שאדם דש בעקביו בעבירות, מה שנעלמה מאתו הידיעה בחילול שבת. (יערות דבש - חלק שני - דרוש ה')

הנה מובא פאן ספר שו"ת ערוך הלכות שבת מחולק ל"ב חלקים. שני עמודים ליום. כף יגמור כל הלכות שבת מדי חודש פחדשו. וזכה שימחלו לו כל עונותיו. נא לפרסם בפתי פנסיות ובפתי מדרשות. ובשמחות. ולכל החברים וידידים. וזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הלכה" בכל יום. שהוא "תורה לשמו" וכל המזכה את הרבים עמוד ב' זוכה לפנים צדיקים!

